

הערות ותגובות – קוראים כותבים

לכבוד העורך,

ברצוני להתייחס לקטע הנושא את הכותרת "נתוח לשנוי המין" בחוברת ט' עמוד 36, בו נדון הענין אם מותר להפוך זכר מבחינה גנטית לנקבה ע"י כריתת האשך, ותמצית הדברים שאין בזה משום איסור סירוס מכיון שאיברי זכרות אחרים אינם קיימים במקרה הנדון, ויתרה מזאת גם באנדרוגינוס דעת רוב הפוסקים שאין בכריתת האשכים משום סירוס כי אינו ראוי להוליד, ולכן נוטה המחבר להתיר להופכו לזכר או לנקבה לפי השיקולים העדיפים. ומה ששוללים ממנו קיום מצוות כזכר אין לאסור משום כך מכיון שמציאותו משתנה וכו'. ע"כ.

לפי דעתי דברים אלו תמוהים מאד שהרי שנינו בבכורים פ"ד שאנדרוגינוס חייב בכל המצוות באנשים ואפילו במצוות עשה שהזמן גרמן וברור שחייבים למולו כאיש. והוא אסור בכל הלאוין שישנם באנשים בלבד כגון: לא תקיפו, ולא תשחית, ולנפש לא יטמא הנאמר בכהנים ואסור ללבוש בגדים כאשה אלא לובש בגדי איש כדי שלא יבוא לינשא (עיין בר"ש בכורים שם) ועוד כהנה וכהנה.

והנה זה ברור שגבר זכר ודאי שיעשה ניתוחים לשנוי המין לא יוכל להפקיע בזה את עצמו ממצוות או מלאוין שחייב בהן בתורת ודאי. וא"כ גם באופן שאדם זה הוא אנדרוגינוס וחייב בכל המצוות בתורת ספק דאורייתא לחומרא לא מיבעי לשיטת הסוברים שספיקא דאורייתא מן התורה לחומרא שחייב לקיים כל המצוות מן התורה. שאז ההגיון והשכל הישר מחייבים, שע"י ניתוח כזה לא יתכן שיפקע מהחיובים שישנם עליו מה"ת. אלא אפילו לשיטת הרמב"ם הסובר שספיקא דאורייתא מה"ת לקולא, אבל עכ"פ ברור שמדרבנן ודאי חייב בכל מה שגבר חייב, ועוד שיש סוברים (עיין אבני נזר חיו"ד תס"ז ועיין חזו"א הל' גדה קנד) שספק כזה שאינו יכול להתברר לעולם גם הרמב"ם מודה שבזה מן התורה לחומרא (וכן כתבו הרבה אחרונים לגבי הספק של בין השמשות שכו"ע מודים שאם עשה מלאכה בין בע"ש בין במוצאי שבת חייב (אשם תלוי) א"כ מוטלים על האדם הזה חיובים מוחלטים שלדעת רוב הפוסקים הם מן התורה וא"כ איך נאמר שע"י שינוי מציאותו יופקע מחיובים ודאיים.

א.מ. שטיין